

SPRAWOZDANIE

25.03.2022 r.

w sprawie kontroli przestrzegania praw osób przebywających w Domu Pomocy Społecznej w Rzeszowie
przy ul. Załęskiej 7A
według stanu istniejącego 24.03.2022 r.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie:

ustawy z dn. 19.08.1994r. o ochronie zdrowia psychicznego, ustawy z dn. 06.11.2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku praw Pacjenta (Dz.U.2017.1318 j.t.), ustawy o pomocy społecznej (Dz.U.2020.1876 -j.t.).

- 1) Kontrola została przeprowadzona 24.03.2022 r.
- 2) Odnosiła się ona do 2021 r. oraz do okresu od stycznia do marca 2022 r.
- 3) Z usług DPS-u korzysta 133 mieszkańców, w tym 68 osób całkowicie ubezwłasnowolnionych oraz 5 osób częściowo ubezwłasnowolnionych. Liczba osób psychicznie chorych umieszczanych na podstawie postanowienia sądu opiekuńczego wynosiła 8
- 4) W poprzednim sprawozdaniu zalecono sukcesywne uzupełnianie teczek osobowych o dokumentację związaną z pobytem osoby w placówce wraz ze zmianą jej sytuacji. Odbita kontrola nie wykazała uchybień w tym obszarze. Nie stwierdzono innych nieprawidłowości w zakresie funkcjonowania DPS-u. W wypadku osób z zaburzeniami psychicznymi zasadność ich dalszego pobytu jest weryfikowana na podstawie badań przeprowadzanych przez lekarza psychiatrę w okresach półrocznych. Dokumentacja w tym zakresie jest gromadzona w osobnym skoroszybie.
- 5) Na podstawie przeprowadzonej wizytacji można stwierdzić, że Dom Pomocy Społecznej w Rzeszowie, przy ul. Załęskiej 7A funkcjonuje prawidłowo. Mieszkańcy mają zapewnione odpowiednie warunki bytowe, prawidłową opiekę, a ich prawa są przestrzegane. Placówka w sposób właściwy współdziała z rodzinami podopiecznych i opiekunami. W okresie kontrolowanym nie stwierdzono wpisów do księgi skarg i zażaleń.
- 6) W czasie kontroli trzy osoby zgłosiły potrzebę osobistego kontaktu z kontrolującym. W dwóch wypadkach rozmowa dotyczyła spraw spadkowych, a także braku kontaktu z adwokatem z urzędu. Natomiast trzecia konsultacja odnosiła się już bezpośrednio do kwestii związanych z funkcjonowaniem DPS-u. Chodziło w tym przypadku o zasady korzystania z przepustki, przy czym osobą konsultowaną był mieszkaniec z zaburzeniami psychicznymi – umieszczony w DPS na podstawie postanowienia sądu opiekuńczego, a więc w drodze przymusu. W oparciu o rozmowę z podopiecznym stwierdzam, że wymóg uzyskania od mieszkańca placówki, który przebywa w niej na zasadzie przymusowego skierowania, informacji o wymiarze czasowym przepustki oraz miejscu pobytu w czasie realizacji tego prawa, nie narusza jego prerogatywy

- do swobodnego przemieszczania się. Zgodnie z art. 55 ust. 2a ustawy o pomocy społecznej dom pomocy społecznej może bowiem określić zasady zgłaszania przez mieszkańców potrzeby wyjścia poza jego teren. Natomiast ingerencja w to prawo nastąpiłaby w momencie wprowadzenia ograniczeń albo w zakresie samego faktu opuszczenia DPS, albo wymiaru czasowego przebywania poza placówką. Jeżeli zatem strony (Dyrektor DPS oraz osoba podopieczna) skonkretyzują w drodze porozumienia wynikające z regulaminu szczegóły udzielenia przepustki, nie można mówić o reglamentacji prawa do swobodnego opuszczenia domu pomocy społecznej. W przeciwnym wypadku należy stosować art. 55 ust. 2b i n. ustawy o pomocy społecznej. Przy czym przepis ten znajduje zastosowanie tylko w przypadku, gdy brak opieki zagraża życiu lub poważnie zagraża zdrowiu mieszkańca, będącego osobą z zaburzeniami psychicznymi. Jeżeli zatem Dyrektor placówki ze względu na konieczność zapewnienia temu podopiecznemu bezpieczeństwa nie jest w stanie zgodzić się na zaproponowane przez tego ostatniego warunki udzielenia mu przepustki, może, a nawet jest zobowiązany do ingerencji w prawo samodzielnego opuszczenia przez tę osobę domu. Przy czym, forma ograniczenia należy do podmiotu prowadzącego placówkę z tym zastrzeżeniem, że jego decyzja powinna być uzasadniona względami lekarskimi, a co za tym idzie musi być podjęta na podstawie zaświadczenia lekarza psychiatry, a ograniczenie nie może obowiązywać przez okres dłuższy niż 6 miesięcy. Pisemną decyzję zawierającą tak określone ograniczenie doręcza się osobie zainteresowanej z pouczeniem o prawie do złożenia wniosku o uchylenie tej decyzji do sądu opiekuńczego, w którego okręgu znajduje się dom pomocy społecznej. Doręczenia dokonuje się również na rzecz przedstawiciela ustawowego mieszkańca. O powyższym zawiadamia się sąd opiekuńczy.
- 7) W kontrolowanym okresie nie było przypadków zastosowania przymusu bezpośredniego, nie udzielano też świadczeń zdrowotnych o podwyższonym ryzyku na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi.
 - 8) Nie wprowadzono ograniczeń w możliwości samodzielnego opuszczania terenu domu pomocy społecznej w rozumieniu przepisów ustawy o pomocy społecznej (zob. uwagi w punkcie 6).
 - 9) Na podstawie przeprowadzonej kontroli, w oparciu o losowo wybraną dokumentację stwierdzam, iż dokumentacja stanowiąca podstawę przyjmowania osób i przebywania ich w DPS jest prawidłowo prowadzona. Każdy mieszkaniec ma założoną odrębną teczkę osobową. W teczkach personalnych znajdują się szczegółowe dane osobowe podopiecznych oraz dokumenty określające prawne podstawy pobytu osoby w placówce takie jak np. wniosek o skierowaniu do DPS, postanowienie o umieszczeniu w domu pomocy społecznej czy odpis zaświadczenie o ustanowieniu opieki. W teczkach założonych dla dokumentacji medycznej są gromadzone zaświadczenia lekarskie, historie choroby i karty informacyjne leczenia szpitalnego (zob. uwagi do punktu 4).
 - 10) Nie stwierdzono potrzeby wydania dodatkowych zaleceń pokontrolnych.
 - 11) Nie stwierdzono naruszenia obowiązków zawodowych.

SĘDZIA SĄDU REJONOWEGO

Andrzej Kallaus

Za zgodność z oryginałem